

Mokausi aptarti grožio ir meno galią A. Baranausko poemoje „Anykščių šilelis“.

Poemos „Anykščių šilelis“ citatomis pagrįsk teiginį: „Grožis susijęs su jausmais.“ ☆

- ☐ A „Dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino.“
- ☐ B „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“
- ☐ C „Vidunaktyj teip tyku, - kad girdi, kaip jaunas / Lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas; / Girdi, kaip šakoms šnibžda medžių kalba šventa, / Kaip žvaigždėlės plevėna, gaili rasa krinta. / Dėl to ir širdy visos pajautos nutilsta, / Ramiu tykumu, malda dūšia dangun kilsta.“
- ☐ D „Kas ten šnibžda? - Ė šnypščia iš kelmo piktoja, / Ėgi srove teškėna upelė Šventoja.“

Yra 3 teisingi atsakymai.

Kokių autorių ir kokiuose kūriniuose rašoma apie gydančią tėviškės peizažo grožio galią?

- ☐ A A. Baranausko poemoje „Anykščių šilelis“
- ☐ B V. Kudirkos eilėraštyje „Varpas“
- ☐ C A. Mickevičiaus poemoje „Ponas Tadas“
- ☐ D Maironio eilėraštyje „Vakaras (Ant ežero Keturių Kantonų)“

Yra 3 teisingi atsakymai.

Kokie faktai rodo A. Baranauską buvus mokslininko tipo asmenybe? ☆

- ☐ A A. Baranauskas - matematikas, paskelbęs matematikos studiją „Apie transcendentalinę progresiją“
- ☐ B A. Baranauskas - kalbininkas, parašęs lietuvių kalbos gramatiką „Mokslas lietuviškos kalbos“
- ☐ C A. Baranauskas - kalbininkas, padėjęs pagrindus lietuvių dialektologijai
- ☐ D Savarankiškai studijavo biologiją

Yra 2 teisingi atsakymai.

Pagal kokius poeto planus, sumanymus kuriamas „Anykščių šilelis“? ☆

- ☐ A Pateikiamas pasakojimas, paremtas žmogaus jauslėmis (rega, uosle, klausa) ir jausmais
- ☐ B Piešiama plati, toli nusidriekusi horizontali erdvė
- ☐ C Pateikiamos dvi skirtingos matymo pozicijos: žmogaus (vertikalė, kylanti aukštyn) ir Dievo (vertikalė, besileidžianti žemyn)
- ☐ D Pirma poemos dalis lyriška, joje atsiskleidžia žmogaus jausmai, susidūrus su gamtos grožiu; antra dalis daugiau epinė: joje fragmentiškai pasakojama miško ir Lietuvos istorija

Yra 3 teisingi atsakymai.

Kieno įtakos aptinkamos A. Baranausko poemoje „Anykščių šilelis“ ir kaip jos pasireiškia? ☆

- ☐ A Poeto A. Mickevičiaus poemos „Ponas Tadas“ įtaka, ypač aprašant grybus
- ☐ B Tėvo vaizdingas posakis apie pušis: „liemuo liemenį plaka“
- ☐ C J. Radvano herojinio epo „Radviliada“ įtaka
- ☐ D Tautosakos įtaka panaudojant pasakas (apie Eglę, žalčių karalienę, ir apie sedulėlę) ir padavimą apie Puntuko akmenį

Yra 3 teisingi atsakymai.

Dėl kokių priežasčių A. Baranausko poemos „Anykščių šilelis“ pabaigoje suabejojama grožio (kūrybos) galia? ☆

- ☐ A Dėl neišsipildžiusios meilės
- ☐ B Dėl nelaisvės
- ☐ C Dėl to, kad grožis gali būti suprantamas įvairiai
- ☐ D Dėl nesaikingo vartojimo

Yra 2 teisingi atsakymai.

Kokios citatos rodo, kad poemoje „Anykščių šilelis“ svarbiausias dvasinis žmogaus ir gamtos ryšys? ☆

- ☐ A „Dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino.“
- ☐ B „Kas ten šnibžda? - Ė šnypščia iš kelmo piktoja, / Ėgi srove teškėna upelė Šventoja.“
- ☐ C „Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar roju?!“
- ☐ D „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“

Yra 3 teisingi atsakymai.

Kokie motyvai „Anykščių šilėlį“ susieja su romantikų pasaulėžiūra?

- ☐ A Tėvynės peizažas pasireiškia kaip žodžio (meno) galia atkurti prarastą laiką
- ☐ B Nykios dabarties ir didingos praeities kontrastas
- ☐ C Pateikiamas pasakojimas, paremtas žmogaus jausmėmis (rega, uosle, klausia)
- ☐ D Atkurtas tėvynės gamtos grožis turi gydančių galių

Yra 3 teisingi atsakymai.

Gamtos detalių gausa A. Baranausko „Anykščių šilelyje“ išreikšta katalogais. Nurodyk, kurios citatos - katalogai. ☆

- ☐ A „Šakom kekes riešučių lazdynai iškėlę / Atokaitoj brendina. Ė karklai po slėnį / Terp liulančių paversmių pamėgo pavėnę. / Putinai krauju varva, serbentai po šlavę...“
- ☐ B „Miškas žmonių pasgailęs, rasa apsiverkęs, / Aukštas savo viršūnes debesin įmerkęs / Ir sušukęs: „Broliukai, ginkitės nuo bado! / Palaiminta toj ranka, ką kirvį išrado!“
- ☐ C „Nors jau dabar lietuvis plikuos plotuos gimsta, / Giesmėj mišką užgirdęs, be jo neberimsta.“
- ☐ D „Čia nemunės iš kelmo, lepšiai terp alksnyno, / Čia šalpjonai terp stuobrių dygsta iš skiedryno. / Čia musmirės raupuotos, veršakiai gleivėti, / Čia grybai ir šungrybiai vardais nežymėti.“

Yra 2 teisingi atsakymai.

„Anykščių šilelyje“ gamtos grožis perteikiamas įvairiomis meninėmis priemonėmis. Išrink tas citatas, kuriose aptinkamos metaforos. ☆

- ☐ A „Putina! krauju varva...“
- ☐ B „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“
- ☐ C „Kai žiedų varške šakos obelių pražyla...“
- ☐ D „Čia paupėj „ri-u! ri-u! ri-u!“ tilvikas sušuko...“

Yra 2 teisingi atsakymai.

Kuo lemtingas A. Baranausko susitikimas su žemaičių poete Karolina Praniauskaite ir jos šeima? ☆

- ☐ A Po susitikimo su K. Praniauskaite A. Baranauskas nusivylė dailiaja lytimi ir apsisprendė stoti į kunigų seminariją
- ☐ B A. Baranauskas pavydėjo poetei K. Praniauskaitei šlovės, todėl pats nusprendė kurti poeziją
- ☐ C K. Praniauskaitės šeima skatino ir rėmė A. Baranausko stojimą į kunigų seminariją
- ☐ D K. Praniauskaitė ir A. Baranauskas buvo poetai ir artimi draugai

Yra 2 teisingi atsakymai.

A. Baranausko poemos citatomis pagrįsk teiginį: „Grožis susijęs su šventumu.“ ☆

- ☐ A „Vidunaktyj teip tyku, - kad girdi, kaip jaunas / Lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas; / Girdi, kaip šakoms šnibžda medžių kalba šventa, / Kaip žvaigždėlės plevena, gaili rasa krinta. / Dėl to ir širdij visos pajautos nutilsta, / Ramiu tykumu, malda dūšia dangun kilsta.“
- ☐ B „Putina! krauju varva...“
- ☐ C „Nors jau dabar lietuvis plikuos plotuos gimsta, / Giesmėj mišką užgirdęs, be jo neberimsta.“
- ☐ D „Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!“

Yra 2 teisingi atsakymai.

Poemos „Anykščių šilelis“ citatomis pagrįsk teiginį: „Grožis susijęs su kūryba.“ ☆

- ☐ A „Liemuo liemenį plaka, kaip mendrės siūruoja.“
- ☐ B „Vidunaktyj teip tyku, - kad girdi, kaip jaunas / Lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas; / Girdi, kaip šakoms šnibžda medžių kalba šventa, / Kaip žvaigždėlės plevena, gaili rasa krinta. / Dėl to ir širdyj visos pajautos nutilsta, / Ramiu tykumu, malda dūšia dangun kilsta.“
- ☐ C „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“
- ☐ D „Putinai krauju varva...“

Yra 2 teisingi atsakymai.

Pabaik sakinį: „A. Baranausko poema „Anykščių šilelis“ yra...

- ☐ A ... filosofinis pasakojimas apie mišką.“
- ☐ B ... samprotavimas apie miškų kirtimą.“
- ☐ C ... dialogai apie gamtos išsaugojimą.“
- ☐ D ... buvusio miško vizija.“